

המלצה חמישית:

לעודד את העומדים והעומדות מהצד (bystanders) לפעול

מדוע זה חשוב?

הגישה הרווחת בציבור בישראל מטילה את האחריות לזיהוי אלימות ולדיווח עליה - על כתפי הנשים הנפגעות, ואת פתרון הבעיה היא מטילה על הרשויות בלבד.

אולם פעמים רבות בני הזוג המעורבים באלימות מתקשים לזהות אותה, בעיקר כאשר מדובר באלימות לא פיזית ולא קיצונית, ומסיבות שונות הם גם נוטים לא לפנות לקבל עזרה. הרשויות אכן אחראיות לחינוך, טיפול, הגנה ושיקום, אך אין ביכולתן לזהות חלק גדול מהמקרים. כך יוצא שברוב המקרים, הבעיה לא מדווחת ולא מטופלת.

כדי להגדיל את הסיכוי לצמצם את האלימות בזוגיות, רצוי להכניס למשוואה גורם חדש, שיש לו יכולת משמעותית לתרום לפתרון שלה: **העומדים והעומדות מהצד**. אלו הם אותם אנשים/גברים שפוגשים את הגבר או האישה (או את שניהם) המצויים ביחסים האלימים, ושיכולים להבחין בסימנים לקיומה של בעיה בזוגיות. למשל, קרובי משפחה, שכנות, עמיתות לעבודה, מטפלים, אנשי דת, אנשי חינוך ועוד.

כיום העומדים/עומדות מהצד ממעטים להתערב, וזאת בשל מגוון סיבות, ביניהן:

- קושי בזיהוי אלימות וקושי בהבנה שמדובר באלימות
- חוסר בידע ובכלים כיצד לפעול למול מקרה של אלימות
- פחד לפעול ולהתערב - חשש שהתערבות תסכן את המתערב/ת ואת הנפגע/ת או את היחסים ביניהם
- אי-אמון בכך שהמערכות המטפלות יתנו מענה

מה לעשות?

- לתקשר את העובדה שערנות ומעורבות של כל אחד ואחת יכולים לעשות שינוי.
- לדבר באופן מפורש על מעורבות אישית וקהילתית כעל תרומה חיונית לצמצום הבעיה.
- להזכיר לאורך התיקשורים שלכם את האינטרס המשותף ואת האינטרס האישי: חברה בה לכל אחד ואחת, גם ליקירים וליקרות לליבנו, יש בטחון אישי בתוך הקשר הזוגי.
- לציין שלמי שמעורבים ומעורבות באלימות הכי קשה לזהות את הבעיה ולפעול לסיומה. הם זקוקים לסיוע של סביבתם ולתמיכה של גורמי מקצוע.
- להזכיר שהרשויות לא יכולות לאתר את כל המקרים לבדן, וזקוקות למעורבות הקרובים/ות למעורבים/ות באלימות.
- לציין מתי ואיך נכון להתערב, ומה הן הפעולות בהן יכולים לנקוט הלא מעורבים (קישור לרשימה/ריכוז פעולות) כדי לתמוך ולסייע מבלי לסכן אף אחד
- להזכיר שאי מעורבות, היא התנהגות שיש לה השלכות.